

KONRAD SUTARSKI

Lengyelország és Magyarország történelmi szerepe a keresztény Európa védelmében

(részletek)

A nyugati rítusú kereszténység valódi (egymást kölcsönösen kiegészítő és támogató) védelmezőjének feladatát hosszú évszázadokon át – jelentős mértékben – két ország, Lengyelország és Magyarország töltötte be, szemben számos más európai országgal, amelyek – hozzájuk mérten – soha nem kerültek ilyen hosszú ideig e szerepkörbe, vagy egyáltalán részt sem vállaltak belőle. A keresztény Európa védelmezése a középkorban és a kora újkorban – a mongol, majd az oszmán-török hódítások időszakában – kezdődött, és a XX. századi totalitárius rendszerek (náciizmus, kommunizmus) bukásával sem ért véget. E küzdelem jelenleg is tart, ezúttal a globalizmussal és egyidejűleg a harcos iszlámmal szemben. Európa vallási, valamint kulturális és etnikai önazonosságának megmaradása vagy elvesztése a tét.

A történelmi pontosság kedvéért meg kell jegyezni, hogy Lengyelország és Magyarország különös szerepe gyakran nem annyira a mások, a többi európai ország kereszténysége és szuverenitása védelmében folytatott tényleges harcban nyert kifejezést, hanem a helyzetek és célok olyan meglátásában, valamint értelmezésében, amelynek köszönhetően a két ország önvédelmi cselekvései számos alkalommal egész Közép- és Nyugat-Európának az érdekeit is szolgálták.

Lengyelország és Magyarország a múltban a legnagyobb fenyegetettségük idején is csak ritkán kapott valamilyen elismerést Európa más országaitól az ő védelmükben is tett erőfeszítéséért. Jelenleg sincs ez másképp.

*

Magyarországnak és Lengyelországnak a kereszténységet védő szerepe első alkalommal az úgynevezett „tatárdúlás” időszakában – 1241–1242-ben – mutatkozott meg. Az ezt megelőző három év (1238–1240) során az Arany Horda leigázta és meghódította a Rusz országait, amelyek ettől kezdve az elkövetkező 240 éven át függő viszonyba kerültek a – pontatlanul tatároknak nevezett – mongoloktól (egyedül a Rusz nyugati és déli területei kerültek – már a XIII. században – litván és lengyel uralom alá). Ám sem a fejedelem-

ségekre felosztott Lengyelország, sem Magyarország nem hódolt be nekik – dacára annak, hogy mindkét ország hatalmas pusztítások áldozatává vált. (A pontosság kedvéért tegyük hozzá: míg a magyarok 1241. április 11–12-én Muhinál döntő katonai vereséget szenvedtek Batu kán csapataitól, a lengyelek a néhány nappal korábban, április 9-én lezajlott legnicai csatában, amelyben II. (Ájtatos) Henrik senior-fejedelm is életét vesztette, jóllehet győzni nem tudtak, mégis visszafordulásra készítették a mongol hadakat.) A mongol seregek 1242-ben végül kivonultak a két keresztény állam területéről. Így Közép- és Nyugat-Európa megmenekült a mongol hódoltatási kísérletek veszedelmétől. A későbbi, még évszázadokon át ismétlődő mongol betöréseket a politikailag és katonailag megerősödő Lengyelország egyre hatékonyabban verte vissza.

A következő keresztényellenes expanzió a XIV. században vette kezdetét Kis-Ázsia irányából. Létrejött az Oszmán-török Birodalom, amely ázsiai és afrikai terjeszkedése mellett Európában a balkáni országokat is uralma alá hajtotta, köztük a Bizánci Császárság maradványait Konstantinápolyval együtt (1453). A XIV. század végétől az oszmán támadások többsége a Magyar Királyság ellen irányult. A magyarok ebben a több évszázadon át elhúzódó harcban – a gyászos emlékü mohácsi csatát (1526) követően – a függetlenségüket is elveszítették. Jóllehet az Oszmán Birodalommal folytatott küzdelmek terhe Mohács után a legnagyobb mértékben a Habsburg Birodalomra hárult, a XVI–XVII. század fordulójától kezdődően Lengyelország is egyre gyakrabban lépett fel a hódító oszmánok ellen.

Európa törökellenes harca a XVII. század második felében erősödött fel, a csúcspontjának pedig az tekinthető, amikor Jan Sobieski lengyel király 1683-ban katonai segítséget nyújtott I. Lipót német-római császárnak és magyar királynak, s így sikerült felmenteni az oszmán ostromgyűrűbe zárt Bécset. A Sobieski vezetése alatt álló keresztény (lengyel, német) seregek bécsi győzelmétől (szeptember 12.) kezdve az Oszmán Birodalom fennhatósága alatt álló délkelet-európai területek folyamatosan zsugorodni kezdtek, egészen addig, amíg szinte teljesen el nem tűntek (ez a folyamat csak az I. világháborút közvetlenül megelőző időszakban ért véget). Lengyelország és Magyarország összesen mintegy 300 éven át küzdött az Európára irányuló iszlám hódító törekvés ellen, végeredményben sikerrel.

*

A XX. századi Európában két totalitárius állam jött létre, amelyek világalomra törtek, és ennek érdekében egész társadalmi rétegeket vagy akár nemzeteket készek voltak kiirtani. Egyikük az 1917-es kommunista hatalomátvétel nyomán Szovjetunióvá átnevezett Oroszország volt, a másik állam pedig Németország, ahol 1933-ban a nemzetiszocialisták kerültek hatalomra. – Az I. világháború végén újjáalakult lengyel állam azonnal fegyveres küzdelemre kényszerült a Szovjetunióval. A szovjet hadsereg mélyen benyomult Lengyelország területére, ám végül a lengyel haderő a varsói csatában fényes győzelmet aratott felette (1920. augusztus 15.). A katonai sikerben része volt annak a lőszer- és fegyverszállítmánynak is, amelyet a területileg megcsonkított Magyarország küldött segítségül a lengyeleknek.

A második világháborút Németország és a Szovjetunió közösen robbantotta ki Lengyelország lerohanásával és megszállásával. Miután Németország több más európai államot is az uralma alá hajtott, 1941-ben megtámadta a Szovjetuniót is, amely így a németellenes koalícióban találta magát. Lengyelország ezért a háború alatt főleg a németek ellen harcolt, a világ szinte összes frontján részt vett a harcokban, és a megszállt anyaországban is rendkívül erős partizán-vegyenységet folytatott, eközben pedig hatalmas anyagi és embervesztéseket szenvedett. Magyarország kényszerből ugyan Németország szövetségese volt, ám a háború idején együtt érzett a lengyelekkel, és százezres lengyel menekültáradatot fogadott be. Az ország bizonyos mértékű politikai függetlensége a német megszállásig (1944) maradt fenn.

A háborút követően Lengyelország és Magyarország – Európa keletre eső részével együtt – a szovjet birodalom érdekövezetébe került. Az ebben a két országban kitört antikommunista ellenállási kísérletek – az 1956-os magyar forradalom, a sokszorosan ismétlődő lengyel társadalmi mozgalmak, és végül 1980-ban a Szolidaritás független szakszervezet létrejöttének kiharcolása – nagymértékben hozzájárultak a Szovjetunió felbomlásához, sietteték annak szétesését. (Természetesen e kísérletek sorába tartozik még a Magyarországhoz és Lengyelországhoz hasonló geopolitikai helyzetű Csehszlovákiában 1968-ban kibontakozó úgynevezett „prágai tavasz” is.)

*

A náciizmus és a kommunizmus bukása után, a XX. és XXI. század fordulóján megjelent egy harmadik totalitárius rendszer: a nemzetközi gazdasági-pénz-

ügyi elit irányítása alatt álló globalizmus, amely Európában az Unió bürokratikus kormányzati rendszerét is a befolyása alatt tartja. A globalizmus arra törekszik, hogy felszámolja, magának alárendelje a hagyományos Európát (ahogy a világ más részeivel is ezt teszi): igyekszik gazdasági függőségbe taszítani; elsekélyesíteni meglévő kultúráját (helyébe állítva egy lelkiileg idegen, újszerű, igénytelen tömegkultúrát); relativizálni erkölcsi elveit (vagyis felszámolni az erkölcsi alapokon álló cselekvés lehetőségét); végül pedig – háborúk szításával és ezáltal migrációs folyamatok elindításával – az európai népességet más kontinensekről származó, teljesen eltérő hitű és kultúrájú népekkel akarja egybeolvasztani. Ehhez a támadáshoz csatlakozott a globalizmus által kihasznált harcos iszlám, amely mind jobban behatol Európába – igaz, lopakodva, látszólag fegyvertelenül, de tömeges méretekben. Afrika és Ázsia számos országának – éhínségekkel is együtt járó – túlnépesedése, illetve az abból fakadó migrációs nyomás sajátos módon csak erősítik a globalista törekvéseket. A kulturálisan görög–római gyökerű és a kereszténységre alapozó, hagyományos értelemben vett nemzeteket egyre jobban fenyegeti a veszély, hogy civilizációjuk eltűnik. Korunk legfontosabb kihívása, hogyan lehet ezt meggátolni. A globalista és iszlám expanziós törekvésekkel szemben a legnagyobb ellenállást jelenleg Közép-Európa országai (különösen a visegrádi országok) fejtik ki, s e küzdelemben Magyarország és Lengyelország kitüntetett szerepet játszik.

*

Végezetül még egy észrevétel. Mivel Lengyelország és Magyarország – a történelmi múltban és a jelenben egyaránt a keresztény Európa védelmi gerincét alkotva – számos alkalommal hozzájárultak (és hozzájárulnak ma is) más európai országok biztonságának növeléséhez, függetlenségük megvédéséhez, ezt a tényt érdemes lenne országaink köztudatába bevésni, és közoktatási programjainknak is részévé tenni. Legyen ez újabb érv az elkövetkező nemzedékek számára a nemzeti önbecsülés megszerzéséhez és fenntartásához. Továbbá szükséges lenne más országok, nemzetek társadalmával is megismertetni Lengyelország és Magyarország keresztény Európát védelmező történelmi tetteit, egyúttal tudatosítva bennük, hogy még a politikában sem illik mindent alárendelni saját, önző érdekeik érvényesítésének.

Fordította: Sutarski Szabolcs